

Sisäilmastoseminaari 15.3.2017 ohjelma

Avaus 8:45–10:00, Sali 101
Pj Risto Kosonen, Aalto yliopisto

Seminaarin avaus
Ritva Viljanen, Sivistystoimen apulaiskaupunginjohtaja, Helsinki

Rakennuksen kosteusteknistä toimivuutta koskevan asetuksen valmistelu
Katja Outinen, Ympäristöministeriö

Kosteus- ja homevauriosta oireileva potilas / Käypä hoito -suositus
Jussi Karjalainen, Tays allergiakeskus

Kuntien toimintatavat ja kipupisteet koulujen sisäilmaongelmien hoitamisessa
Anne Hyvärinen, THL

Senaatti-kiinteistöjen sisäolosuhde-ennakoinnin toimintaohjelma
Anne Korpi, Senaatti-kiinteistöt

Kahvitauko
Posteriesitykset 10:00-10:30

Korkeimman oikeuden ennakkoratkaisu 2016:69 reklamaatiosta – ratkaisun merkitys vaurioituneen kiinteistön ostajalle ja rakennusta tutkivalle asiantuntijalle
Tiina Koskinen-Tammi, Asianajotoimisto Alfa Oy, posteritaulu 2

SuLVIn ilmanvaihdon kuntotutkimuksen käytännön kokemukset
Lari Eskola, A-Insinöörit Suunnittelu Oy, posteritaulu 7

Alapohjan kuntotutkimusten laatuselvitys ja kehittämistarpeet
Marianna Luoma, Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu, posteritaulu 10

Muovimattoperäisten haitta-aineiden vähentäminen sisäilmasta pintaemissioita sieppaavalla cTrap tuotteella
Timo Lehtimaa, Insinööritoimisto Sulin Oy, posteritaulu13

Satunnaisvaihtelun merkitys asbestianalytiikassa
Riina Puttonen, VITA-Terveyspalvelut Oy, posteritaulu 16

A comparison of decibels vs. frequency
Rick Aller, 720 degrees oy, posteritaulu 17

A comparison of Particulate Matter measurement methods
Rick Aller, 720 degrees Oy, posteritaulu 18

Bioaerosolien depositio hallituissa olosuhteissa
Anniina Salmela, Itä-Suomen yliopisto / IEOH, posteritaulu 21

Arviointimenetelmä sisäympäristön laadun vaikutuksista työvoimakustannuksiin – esimerkkinä lämpöolosuhteet

Pekka Tuomaala, VTT, posteritaulu 24

3D-tulostaminen: Turvallinen työskentely

Anna-Kaisa Viitanen, Työterveyslaitos, posteritaulu 26

Rakennuskannan ongelmien hallinta 10:30–11:30 Sali 101

Pj Jari Keinänen, STM

Sisäilmaongelmien vakavuuden arviointi

Anne Hyvärinen, THL

Arviointimalli sisäilman terveyshaittojen talousvaikutuksista

Olavi Holmijoki, tutkija, DI (rak.)

Eri ikäisten kuntarakennusten korjaustarpeet

Petri Annila, Tampereen teknillinen yliopisto

Asuinrakennusten kosteusvaurioiden korjaukset

Terttu Vainio, VTT Oy

Sisäympäristön tavoitteet 10:30–12:00 Sali 102

Pj Heidi Salonen, Aalto yliopisto

Sisäilmastoluokitus 2017 lausuntoversio

Jorma Säteri, Sisäilmayhdistys ry

Monitilatoimistojen sisäilmasto

Sanna Lappalainen, Työterveyslaitos

Huoneakustiikan yhteys koettuun meluun avotoimistoissa

Annu Haapakangas, Turun ammattikorkeakoulu

Haihtuvat orgaaniset yhdisteet toimistotyyppisen uudisrakennuksen sisäilmassa

Pirita Suortamo, Sirate Oy

Ilmansuodattimien luokitus muuttuu

Tero Jalkanen, VTT Expert Services Oy

Loppusiivouksen laadunvarmistus on tärkeä osa rakennushankkeen pölyn- ja puhtaudenhallintaa

Titta Manninen, Vahanen Rakennusfysiikka Oy

Terveysvaikutusten tutkimusmenetelmät 10:30–11:45 Sali 103

Pj Pertti Pasanen, Itä-Suomen yliopisto

Oppilaiden sisäilmakysely – mahdollisuudet ja haasteet

Juha Pekkanen, Helsingin Yliopisto

Alakouluikäiset oppilaat sisäilmakyselyn vastaajina

Jussi Lampi, Terveysten ja hyvinvoinnin laitos

Työsuojeluvaltuutettujen kokemuksia sisäilmaongelmien hallinnasta terveydenhuollon työpaikoilla
Tuula Putus, Turun yliopisto

Sairaanhoitajien allergiasairauksien yleisyys ja liittyminen sisäilma-altisteisiin
Tuula Putus, Turun yliopisto

Karttapaikannuksen avulla tehty kyselytutkimus toimistotilojen ääniympäristöstä
Arto Rauta, Ecophon / Saint-Gobain Rakennustuotteet Oy

Lounastauko (Lounas tarjolla 11:30-13:30)

Posteriesitykset 12:30-13:00

Sisäilmapoliisi – Sisäilmaongelmien havainnointi ja ennaltaehkäisy -projekti
Kati Järvi, Aalto-yliopisto / Rakennustekniikan laitos, posteritaulu 1

Sisäilmaongelmien yleisyys hoitoalan työpaikoilla
Tuula Putus, Turun yliopisto, posteritaulu 4

Yläpölyjen siivouksen vaikutus koettuun sisäilmahaittaan
Tuula Putus, Turun yliopisto, posteritaulu 5

Paloasemien sisäilma ja sairastavuus - tuloksia valtakunnallisesta kyselystä
Tuula Putus, Turun yliopisto, posteritaulu 6

Rakenteiden tiivistämiseen on koulutettava erikoisosaaaja
Pertti Huhtanen, Amiedu, posteritaulu 9

Uusi menetelmä sisäilmaongelmaisten rakennusten priorisointiin
Julia Debbarh, Sisäilmaputiikki, posteritaulu 11

Uudenlaisen apad paineentasainteknologian hyödyntäminen sisäilmasaneerauksessa ja pölyntorjuntatyössä
Tommi Arpomaa, Strong-Finland Oy, posteritaulu 14

Kosteusvaurioitunut kerrostalo: mikrobiologinen ja toksikologinen analyysi ja asukkaiden oireet
Esa-Matti Lilius, Turun yliopisto, kliininen tutkimusyksikkö TROSSI, posteritaulu 19

Oiredatan analysointi ja raportointi oppilaiden sisäilmakyselyssä – Yksittäisistä oireista oiresummiin
Sari Ung-Lanki, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL), posteritaulu 22

Hyvinvointia työympäristöjä kehittämällä – miten kansainvälinen WELL Building Standard auttaa?
Anna Aaltonen, Newsec Asset Management Oy, posteritaulu 27

Toimintamallit hyvään sisäilmaan 13:00–14:30 Sali 101

Pj Anne-Marie Kurka, Työsuojelurahasto

Rakenteiden ja ilmanvaihdon katsastusmallit
Risse Koponen, Senaatti-kiinteistöt

Omista työhuoneista monitilatoimistoon - kuinka käy henkilöstön hyvinvoinnin?

Marjaana Lahtinen, Työterveyslaitos

Puhdistettava talotekniikka - Siivouksen ja talotekniikan yhteisvaikutus koulurakennusten sisäilmastoon

Saara Vänskä, FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy

Laskentamalli sisäilman puhdistusratkaisujen kustannusten vertailemiseksi

Hannu Salmela, VTT

Erittäin energiatehokkaan päiväkodin rakennustekninen toiminta ja vaikutukset käyttäjien kokemaan sisäilman laatuun+

Miimu Airaksinen, VTT

Siivouksen laatu ja siivottavuus SEEK-hankeessa

Leila Kakko, Tampereen Ammattikorkeakoulu

Mikrobien toteaminen 13:00–14:15 Sali 102

Pj Anne Hyvärinen, THL

Mikrobit eri rakenteista otetuissa materiaaleissa

Teija Meklin, Mikrobioni Oy

Indoor chaetomium-like isolates: resistance to chemicals, fluorescence and mycotoxin production

Emmanuelle Castagnoli, Aalto university

Mikrobien tuottamat haitalliset rikkiyhdisteet sisäilmassa: uusi online-sovellettava mittaustekniikka

Panu Harjo, Aalto-yliopisto

Miten saada homeista rakennusmateriaalia –rakennusmikrobiologisen vertailumateriaalin tuottaminen menetelmävertailuihin

Heli Junes, Turun Yliopisto, Aerobiologian yksikkö

Homekoiratarkastus - ohjeet jatkotutkijalle

Leena Stenlund, Espoon Homekoirat

Kemialliset ja hiukkasmaiset altisteet 13:15–14:30 Sali 103

Pj Vesa Pekkola, STM

Ilmanvaihdon vaikutus mitattuun ja koettuun sisäilman laatuun kolmessa puurakenteisessa koerakennuksessa

Tuomas Alapieti, Aalto-yliopisto

Sisäilman laatu elinkaari- ja vertailukouluissa

Maija Leppänen, Itä-Suomen Yliopisto

Miksi lattiapinnoiteongelmat ovat edelleen ajankohtaisia, vaikka työmaiden kosteudenhallinta on parantunut ja materiaaliemissiot ovat pienentyneet?

Sami Niemi, Vahanen Rakennusfysiikka Oy

Työntekijän altistuminen nanohiukkasille kampaamotyössä
Anneli Kangas, Työterveyslaitos

Haihtuvien orgaanisten yhdisteiden mittaaminen sisäilmasta
Paavo Rautiainen, Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri / KYS

Kahvitauko

Posteriesitykset 14:30-15:00

Sisäilmasairaahan toimintakykyä tukeva ratkaisumalli
Minna Pitkäniemi, Homepakolaiset ry, posteritaulu 3

Kosteudenhallintakoulutus rakennustyöntekijöille
Tero Marttila, Tampereen teknillinen yliopisto, posteritaulu 8

Asuntoon kuuluvan kapeakaistaisen melun sanktiointi
Valteri Hongisto, Turun ammattikorkeakoulu, posteritaulu 12

Puunpolton savujen vaikutukset pientaloalueen ulkoilmaan ja talojen sisäilmaan
Anni-Mari Pulkkinen, Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos, posteritaulu 15

Uimahallien ilmanlaatu
Joonas Ruokolainen, Itä-Suomen yliopisto, Ympäristö- ja biotieteiden laitos, posteritaulu 20

Sukkulamadot sisäilmaongelmien bioindikaattoreina
Päivi Koskinen, Turun yliopisto, Biologian laitos, posteritaulu 23

Ratkaisuja uudisrakentamisen yleisten ongelmien eliminoimiseen / poikkeavia toimintamalleja
Tuula Salmi, Mikrosem Oy, posteritaulu 25

Korjausratkaisut 15:15–16:30 Sali 101

Pj Jani Kemppainen, Rakennusteollisuus

Tiedolla johtaminen kiinteistönpidossa ja korjaushankkeissa
Paavo Kero, Tampereen teknillinen yliopisto

Sisäilman kuitukorjaukset
Tuomo Kollanen, Vahanen Jyväskylä Oy

Tunkkainen ja huono sisäilma sekä kuitulähteet – tapausesimerkki korjaustavasta sekä onnistumisen varmentamisesta
Piia Markkanen, Oy Insinööri Studio

Kaksoislaattapalkiston korjausmenetelmät sisäilman laadun parantamiseksi
Laura Hongisto, Vahanen Rakennusfysiikka Oy

Alipaineistusratkaisujen käyttö sisäilmakorjauksissa
Toni Lammi, Vahanen Rakennusfysiikka Oy

Ilmanvaihto ja ilmanjako 15:00–16:15 Sali 102

Pj Pekka Kalliomäki, YM

Experimental study of the effect of operating lamps on downward airflow distribution in an operating theatre in St. Olavs Hospital in Norway

Guangyu Cao, Norwegian University of Science and Technology

Tuloilman jaon vaikutus ilmapölyille infektioille altistumiseen sairaaloiden eristystiloissa

Petri Kalliomäki, Turun ammattikorkeakoulu

Säädettävän puhallussuihkun vaikutus käyttäjän kokemukseen ja lämpöviihtyvyyteen lämpimässä toimistossa – laboratoriotutkimus

Henna Maula, Turun ammattikorkeakoulu

Lämpökuormien aiheuttamien konvektiovirtausten vaikutus huoneen virtauskenttään

Risto Kosonen, Aalto-yliopisto

VOCien leviäminen sisätiloissa – mallinnus ja havainnollistaminen simuloitujen savuvideoiden avulla

Pekka Saarinen, Turun ammattikorkeakoulu

Terveysvaikutukset 15:00–16:15 Sali 103

Pj Juha Pekkanen, HY/THL

Mikrobitoksiinien hengitystievaikutukset

Kati Huttunen, Itä-Suomen Yliopisto

Hoitohenkilökunnan kokemukset sisäympäristöstä Tampereen yliopistosairaassa

Valtteri Hongisto, Turun ammattikorkeakoulu

Ilmanpuhdistimien vaikutukset pienhiukkas-, mikrobi- ja VOC -altistumiseen sekä oppilaiden oireisiin koululuokissa (PUHHO)

Arto Pennanen, Terveystieteiden tutkimuskeskus (THL)

Uusien talojen radontutkimus 2016

Olli Holmgren, STUK - Säteilyturvakeskus

Radiotaajuisen säteilyn yhteys terveellisiin asuin- ja työtiloihin

Mikko Ahonen, Mittuniversitetet